

UDRUGA ŽENA OBOJELIH I LIJEČENIH OD RAKA

CENTAR ZA PSIHOLOŠKU POMOĆ

Izvješće za 2015. godinu

Udruga SVE za NJU zahvaljuje svojim članovima, vanjskim suradnicima, volonterima, donatorima i svima koji su na bilo koji način pomogli i podržali rad Udruge i Centra za psihološku pomoć. Nadasve zahvaljujemo svim korisnicama i korisnicima Centra na ukazanom povjerenju.

Rad Udruge i Centra za psihološku pomoć posvećujemo prvoj Predsjednici i jednoj od osnivačica Udruge Vesni Andrijević-Matovac kojoj je posthumno, 2011. godine, dodijeljena Nagrada Grada Zagreba za doprinos protiv raka dojke i pomoć oboljelim ženama.

O Udruzi

Udruga je osnovana 21. ožujka 2008. kao Udruga žena oboljelih i liječenih od raka dojke, njihovih obitelji i prijatelja „SVE za NJU!“. Ciljevi Udruge su pružanja informacijske, psihološke i logističke pomoći ženama oboljelima od raka dojke, kao i njihovim obiteljima kroz trajni Projekt - Centar za psihološku pomoć, te promocija prevencije bolesti i razvoj zdravog stila života, educiranje i izdavaštvo u funkciji edukacije i prevencije. Udrugu su osnovale tri pacijentice: Vesna Andrijević-Matovac, Bojana Benović i Almenka Balenović. Prva predsjednica Udruge bila je Vesna Andrijević-Matovac koja je prvih godina vodila Udrugu i zajedno s drugima razvijala njezinu misiju i viziju.

Misija:

- edukativno i preventivno djelovanje na području Hrvatske u sklopu kojega se pruža informacijska, psihološka i logistička pomoć ženama oboljelima i liječenima od raka dojke, kao i njihovim obiteljima
- suradnja i udruživanje s drugim istovrsnim i sličnim udrugama i organizacijama, te drugim zdravstvenim, socijalnim i drugim ustanovama i organizacijama u Hrvatskoj na području psihosocijalne skrbi i prevencije
- aktivnosti usmjerene na promjene politika u području poboljšavanja liječenja, prava oboljelih i psihosocijalne skrbi

Vizija:

- Udruga je prepoznata kao posrednik i medij preko kojega društvo (javni, privatni i državni sektor) pokazuje svoju odgovornost za žene oboljele od raka i njihove obitelji
- okuplja građane i stručnjake visoke razine osobne i profesionalne odgovornosti koji su angažirani u pružanju psihološke pomoći oboljelima i u prevenciji bolesti
- Centar za psihološku pomoć je mjesto gdje oboljele i liječene žene i njihove obitelji ostvaruju psihološku podršku i brigu

U rujnu 2009. Udruga je dobila na korištenje derutan prostor na adresi Kneza Mislava 10, Zagreb te nakon adaptacije 21. svibnja 2010. otvorila Centar za psihološku pomoć u kojemu sve žene oboljele od bilo koje vrste raka i njihove obitelji mogu potražiti prijeko potrebnu stručno psihološku pomoć. Time je započela trajna provedba Projekta Centra za psihološku i psihosocijalnu pomoć. Psihološku pomoć i programe Centra provode profesionalci, stručnjaci sukladno uzusima svoje struke. Centar je glavna i trajna aktivnost Udruge usmjerena na krajnje korisnike - žene oboljele od raka, članove njihovih obitelji i bliske osobe.

Udruga je na Izornoj skupštini 26. studenog 2014. imenovala, predsjednicu, dopredsjednicu i članove tijela u skladu sa Statutom. S obzirom na svoju djelatnost, Udruga je na Skupštini 26. studenog 2014. donijela Izmjene i dopune Statuta čime je promijenila naziv te se profilira kao organizacija posvećena ženama oboljelima i liječenima od bilo koje vrste raka te prevenciji malignih bolesti kod žena.

Sadašnji naziv je Udruga žena oboljelih i liječenih od raka SVE za NJU.

Izvešće Centra za psihološku pomoć

Centar se osnovan s ciljem jačanje kapaciteta žena za suočavanje s bolešću i liječenje, pomoć u rehabilitaciji i povratku životnih uloga, poboljšanje kvalitete života, pomoć i podrška partnerima i obiteljima, efikasnije liječenje žena, informiranje i edukacija.

Svi programi su za korisnice i korisnike¹ besplatni.

Korisnice

Pod pojmom korisnice na ovom mjestu mislimo na korisnice i korisnike koji su uključeni u psihološke tretmane i smještaj u Centru i za koje se u strukturiranom upitniku prikupljaju različiti podaci (osobni, sociodemografski, podaci o bolesti, liječenju, planiranje tretmana, životne navike i sl.). Tijekom 2015. u Centar se javilo 170 novih korisnica, a uključujući i korisnice iz prethodnih godina to je ukupno 822 korisnice. U ovaj broj nisu uključene osobe koje dolaze na jednokratno ciljano savjetovanje i informiranje ili im se takva pomoć pruža telefonom za područje cijele Hrvatske.

Programi

Programi su podijeljeni na psihološke tretmane, savjetovašta, edukacijsko-terapijske programe i program domaćinstva (smještaj u Centru).

1. Psihološki tretmani:

Individualno savjetovanje i psihoterapija

Grupni tretmani – terapijske grupe

Grupe podrške – uz stručnog voditelja

Obiteljsko i partnersko savjetovanje

2. Savjetovašta

Telefonsko savjetovašte za oboljele i liječene žene, članove njihovih obitelji i druge bliske osobe koji nisu u mogućnosti fizički dolaziti u Centar.

Pravno savjetovašte *Pravna klinika*

Savjetovašte medicine rada

Savjetovašte za prehranu

3. Edukacijsko terapijski programi

Edukacijsko terapijske radionice, psihoedukacija, nutricionizam – grupna predavanja i individualna savjetovanja, vježbanje joge - program za oboljele od raka, predavanja liječnika (onkolozi, radiolozi, kirurzi...), povremene art radionice, sastanci i druženje korisnica ponedjeljkom (Blablaonica), team building u grupama na inicijativu korisnica.

4. Smještaj u Centru – program domaćinstva

---

¹ U daljem tekstu izraz korisnice jednako se odnosi se i na korisnike.

Besplatan smještaj žena s prebivališten izvan Zagreba za vrijeme liječenja ili višednevnih kontrola u zdravstvenim ustanovama u Zagrebu.

Svi programi su za korisnice i korisnike besplatni.

1. Individualni i grupni psihološki tretmani tijekom 2015.

Tablica 1. Individualni i grupni tretman tijekom 2015.- broj dolazaka

Mjesec	Vrste tretmana – broj sastanaka/intervencija						
	Individualni, partnerski i obiteljski susreti	Grupa podrške starijih-br.susreta	Grupa podrške mladih-br. susreta	Partnersko/obiteljsko savjetovanje	Telefonsko savjetovanje (individualne terapije)	Savjetovalište med. rada i pravno	Prve obrade-uvodni razgovor/novodošle
Siječanj	61	3	1	1	11	4	17
Veljača	83	4	2	2	12	5	17
Ožujak	105	5	1	2	17	2	11
Travanj	82	4	2	1	18	4	7
Svibanj	66	4	1	1	7	4	14
Lipanj	74	4	2	3	6	3	13
Srpapanj	61			2	13	2	13
Kolovoz	1				1		1
Rujan	67	4	2	5	10	2	22
Listopad	80	4	1		7	1	21
Studen	73	4	1	2	18	4	15
Prosinac	56	2	1	3	17	5	8
UKUPNO	809	38	14	22	136	36	170

* Terapeuti su imali 136 savjetovanja putem telefona (zabilježeno u Tablici 1.), a voditeljica Centra, također psihologinja najmanje 200 (procjena prema radnim bilješkama). Razgovori kod voditeljice su informativni i savjetodavni i radi se o ženama ili članovima obitelji koje nisu protokolirane/ubilježene u Centar kao korisnice i većinom su izvan Zagreba (drugi dijelovi Hrvatske ili inozemstvo).

U broj Individualnih psiholoških tretmana uključeni su i obiteljski i partnerski tretmani.

Broj korisnica u grupi prema popisu uključenih žena:

Grupa podrške utorkom -14 korisnica kroz godinu

Grupa podrške mlađih, radno aktivnih žena -utorkom -15 korisnica kroz godinu

Tijekom 2015. u najvećoj mjeri je psihološka pomoć pružena u obliku individualne terapije, a značajno je manji broj partnerskih i obiteljskih savjetovanja (sveukupno sa uvodnim razgovorima je bilo 1137 seansi). Cijele godine radile su dvije grupe podrške, jedna za žene zrelije dobi i druga za mlađe, radno aktivne žene. Prosječan broj žena na popisu u grupi je 14, odnosno 15, a na svakom sastanku su bila prisutna dva terapeuta. Ukupan broj dolazaka na sastanke grupa je 356.

Prema broju dolazaka na uvodni razgovor (Tablica 1.) vidljiv je pozitivan učinak promotivnih akcija Udruge na broj novodošlih korisnica početkom i krajem godine (Dan mimoza, Dan narcisa i Međunarodni mjesec borbe protiv raka dojke). Ranijih godina su bile izraženije razlike u broju novodošlih korisnica po mjesecima no te razlike su sve manje jer Udruga tijekom cijele godine organizira preventivne akcije i zadovoljavajuće je prisutna u javnosti.

U bazu podataka korisnica koje su uključene u programe Centra upisano je 170 novodošlih korisnica tijekom 2015. U ovom broju nisu uračunate žene niti članovi obitelji koje trebaju samo informativne razgovore i odgovore na neka konkretna pitanja ili kratkotrajnu podršku i savjetovanje.

Tablica 2. Novodošle korisnice uključene u programe Centra za psihološku pomoć u razdoblju od 2010. do 2014.

Godina	2010. i 2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	UKUPNO
Broj novodošlih	217	107	154	174	170	822

U Tablici 2. je broj novodošlih korisnica tijekom godina koje su protokolirane kroz uvodni razgovor i popunjavanje ulaznog upitnika. Ukupno je upisano 882 novodošlih korisnica do kraja 2015.

2. Savjetovališta

Telefonsko savjetovalište

Tijekom 2015. nastavilo je s radom telefonsko savjetovalište, primarno namijenjeno ženama koje žive dalje od Zagreba, ali i ženama iz Zagreba u slučaju potrebe za kriznom intervencijom. Telefonskim putem savjetovano je velik broj žena iz cijele Hrvatske, ali i članova obitelji oboljelih. U Centru se posebno protokolira individualno savjetovanje/psihološki tretman putem telefona za žene koje su evidentirane kao korisnice programa individualnog savjetovanja (obavljan uvodni razgovor i popunjen ulazni upitnik), a takvih intervencija je registrirano 136.

Dodatno je obavljeno oko 200 psihološka telefonska savjetovanja žena i članova obitelji iz Zagreba i drugih gradova ili inozemstva koje nisu upisane u evidencije kao korisnice Centra. Ti razgovori su informativni i savjetodavni, ali žene nisu uključene formalno u programe i nisu evidentirane kao korisnice.

Slične razgovore obavljaju zaposlenici Centra i njima su obuhvaćene žene iz cijele Hrvatske, ali se pozivi statistički ne obrađuju i ne bilježe jer su više informativnog, a manje terapijskog karaktera.

Pravno savjetovanište *Pravna klinika*

Volonteri Pravne klinike, Pravnog fakulteta u Zagrebu obavili su 23 savjetovanja korisnica u pravnim pitanjima, ne samo iz područja prava pacijenata nego i drugih područja pravne problematike. Na većinu upita o pravima korisnice dobiju obavijest u Centru, a specifična pitanja upućuju se Pravnoj klinici.

Savjetovanište medicine rada

U savjetovanište se javilo 7 korisnica radi pojašnjavanja pitanja iz područja medicine rada. Savjetovanje se odnosi na dokumentaciju i proceduru. U Centru se ne provode nikakvi medicinski postupci ili pregledi,

Savjetovanište za prehranu

Centar ima Savjetovanište za prehranu od mjeseca ožujka 2013. koje vodi nutricionistica Margareta Bolarić. Individualno savjetovanje omogućeno je svim korisnicama neposredno u Centru, a putem telefona i mailom i za korisnice izvan Zagreba. Tako se edukacija iz nutricionizma u programu Edukacijsko terapijskih radionica odlično uklapa u rad individualnog savjetovanja u području prehrane. Savjetovanja su prilagođena potrebama korisnica i neke od njih u savjetovanište dolaze višekratno.

U savjetovanište za prehranu korisnice su se počele primati u travnju 2013. godine. U okviru savjetovaništa odrađuje se individualno savjetovanje o prehrani uživo, telefonski i putem e-maila. U savjetovanište dolaze i članovi obitelji kako bi pružali kvalitetnu podršku oboljelima, osobito ako se neposredno brinu o njihovoj prehrani.

Savjetovanište za prehranu uključuje:

- istraživanje literature – formiranje baze stručne literature korisne za rad u savjetovaništu
- proučavanje literature i stručnih radova na temu pravilne prehrane onkoloških bolesnika
- primjenu upitnika za prikupljanje podataka o prehrambenim navikama
- individualno savjetovanje korisnica
- izradu individualnih sustava pravilne prehrane
- vođenje baze podataka o prehrambenim navikama oboljelih
- istraživanje i analizu prikupljenih podataka o prehrani korisnica
- sudjelovanje u izradi edukativnih materijala za oboljele o prehrani
- suradnju s psihoterapeutom u pružanju podrške kod integracije promjena u prehrani i razvoju zdravijeg životnog stila

- suradnju s liječnicima i drugim stručnjacima u pogledu izrade sustava prehrane i savjetovanja korisnica
- suradnju s kolegama u drugim organizacijama i institucijama

Tablica 3. Ukupan broj pojedinačnih savjetovanja o prehrani u svim oblicima tijekom 2015.

Broj sati individualnog savjetovanja	93
Broj savjetovanja telefonom	11
Broj savjetovanje e-mailom	6
Ukupno obrađenih osoba	78
od čega: korisnice Centra	74
vanjski upiti	4
UKUPAN BROJ SAVJETOVANJA	110

Tijekom 2015. obavljeno je ukupno 110 individualnih savjetovanja o prehrani za 78 korisnica.

3. Edukacijsko terapijski programi

Ovaj program ima posebni značaj u radu Centra u terapijskom, a osobito u edukacijskom smislu. Predavanja, edukacije i radionice su odlična potpora ženama koje u uključene u individualne tretmane, ali se pokazalo da su neophodni i ženama koje su završile individualnu terapiju. Kroz program se obrađuju teme prevencije, ali i specifične teme s kojima se žene suočavaju tijekom različitih terapija. Teme su medicinske, nutricionističke, psihološke, ali su zastupljene i radionice opuštanja, art radionice i radionice drugih sadržaja koje osim opuštanja, informiranja popratno imaju i terapijski značaj.

Tablica 4. Program predavanja i edukacijsko terapijskih radionica za 2015.

Predavanja	Naslov	Predavači
15.01.	Kvaliteta života bolesnica s rakom dojke	dr.sc Tatjana Silovski dr.med. i prim. Robert Šeparović, dr.med
5.03.	Nuspojave terapija i kako ih možemo prevenirati ili ublažiti	dr. Višnja Matković
26.03.	Suportivna skrb o ženama oboljelim od raka u ordinacijama liječnika obiteljske medicine	prof.dr.sc Hrvoje Tiljak
23.04.	Rehabilitacija kao sastavni dio kompleksnog liječenja raka dojke	mr.sc. Nada Kraljević dr.med.spec fizikalne medicine i rehabilitacije
2.07.	USUSRET LJETU po mojoj mjeri	psihologinja Dušanka Kosanović i nutricionistica Margareta Bolarić
24.09.	Novosti u načinu primjene lijekova za rak dojke	Martina Demšer, gl.sestra za int.onk.KBC Zagreb

1.10.	Novosti u liječenju metastatskog raka dojke	prim. dr.sc. Ljubica Vazdar,dr.med
Radionice	Naslov	Voditelj
5.02.	Prirodni recepti za njegu lica i tijela i ljepotu i rast kose	Ivona Peček, savjetnica ayurvede
18.02.	Tijelo opuštanje stres	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
18.03.	Asertivnost	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
15.04.	Obiteljski odnosi	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
13.05.	Emocije	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
10.06.	Kako brinuti o sebi	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
17.09.	Graviola	Sanja Narančić
27.10.	Relaksacija	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
11.11.	Relaksacija	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
18.11.	Relaksacija	psihologinje Duška Kosanović i Ana Majdančić
25.11.	Plesno buđenje s Petrom	Petra Mavar
30.11.	Ljiljanini ANĐELIĆI	Ljiljana Pranjić
7.12.	ANĐELIĆI	Bez voditelja
15.12.	Radionica kuhanja SVE ZA MOJE ZLATO	Podravka
16.12.	Plesno buđenje s Petrom	Petra Mavar
Tijekom godine	Blablaonica 9 sastanaka	Bez voditelja
Tijekom godine	Šminkeraj 16 sastanaka	Inga Marić
	UKUPNO SUSRETA	47

	Ukupan broj dolazaka	1.566
--	-----------------------------	--------------

Tijekom 2015. održane su **22 edukacijsko-terapijske radionice i predavanja** u Centru. Na predavanja dolaze aktivne korisnice psiholoških programa, žene koje su završile svoje psihološke tretmane i druge žene koje se žele educirati u nekom području. Predavanja su neovisna jedno od drugog i nije potreban kontinuitet u dolascima jer se na predavanju obrađuje jedna tema. Teme se biraju prema pitanjima koja oboljele žene najčešće postavljaju i prilagođena su njihovim potrebama i interesima. U edukacijsko-terapijskim radionicama i na predavanjima bilo je **588 dolazaka**.

Pored radionica i predavanja održano je **9 sastanaka Blablaonice** na koje dolaze korisnice jednom mjesečno na neformalno druženje i razmjenu iskustava. Ovi sastanci u pravilu nisu strukturirani i nemaju stručnog voditelja. U suradnji sa salonom Šminkeraj održano je **16 edukacija** šminkanja na koje su dolazile korisnice u grupama po 3.

Ukupno u cijelom programu edukacijsko terapijskih radionica i predavanja održano je 47 grupnih susreta sa ukupno 1.566 dolazaka.

4. Program domaćinstva (smještaj u Centru)

Za žene s prebivalištem izvan Zagreba, skromnijeg socioekonomskog statusa, osiguran je smještaj u Centru za vrijeme višednevne dijagnostike, pregleda i tijekom terapije u zagrebačkim bolnicama. Tijekom 2015. ostvareno je 139 noćenja.

Ostali programi

Vježbanje joge - program za oboljele i liječene od raka

Udruga *Yoga u svakodnevnom životu* prepoznala je potrebe oboljelih žena za specifičnim oblikom vježbanja koje je između ostaloga i u funkciji smanjivanja razine stresa. Tijekom 2014. godine korisnicama Centra omogućeno je vježbanje u prostorijama Udruge *Yoga u svakodnevnom životu* na adresi u Jurišićeva 3 u Zagrebu u dvije grupe dva puta tjedno. Procjenjujemo da se **broj dolazaka na satove joge kreće oko 880**.

Šminkeraj

U okviru suradnje sa Ingom Marić i salonom Šminkeraj korisnice dobivaju besplatnu edukaciju u korištenju dekorativne kozmetike i šminkanju. Radionice se odvijaju prema dogovoru u malim grupama po 3 korisnice pod vodstvom stručnjaka. Tijekom 16 susreta **edukaciju je prošlo 48 korisnica**.

Povremene art radionice

Druženje i kreativni rad djeluje vrlo opuštajuće, a pružaju se i mogućnosti za svladavanje različitih tehnika za izradu predmeta i ukrašavanje. Takva radionica je održana u

organizaciji Centra i korisnica, a izraživali su se anđeli prema kreativnoj ideji Ljiljane Pranjić. Radionica je ponovljena na želju korisnica.

Team building/grupe za druženje i razmjenu iskustava - Blablaonice

Dolasci u Centar i sudjelovanje u programima zbližuje korisnice i povećava njihove želje i potrebe za neformalnim druženjima kao što su obilježavanje blagdana u Centru, zajednički domjenci, izleti, grupni odlasci u kazalište i sl. Same korisnice izrazile su želju za redovitijim susretima ovakve vrste te je u program uvršteno njihovo redovito susretanje svakog drugog ponedjeljka u mjesecu, koje koriste za razgovoru i aktivnosti koje same izaberu. Ove grupe održavaju se bez stručnog voditelja. Povremeno Udruga organizira gosta u ovom terminu. Tako je gošća u jednoj blablaonici bila Slavica Markuš, medicinska sestra.

Tablica 5. Ukupan broj dolazaka/sudjelovanja/pojedinačnih usluga u svim oblicima tijekom 2015.

Usluga	Broj dolazaka
Individualno savjetovanje	809
Grupne podrške	356
Individualno savjetovanje putem telefona	136
Telefonsko informiranje i savjetovanje	200
Pravno savjetovanje	23
Savjetovanje medicine rada	7
Savjetovanje o prehrani	110
Uvodni intervju	170
Predavanja i radionice	588
Yoga – 20 žena kroz godinu u dvije grupe	Cca 880
Blablaonica - jednom mjesečno	Cca 50
Šminkeraj prema dogovoru	48
Smještaj- noćenja	139
UKUPNO DOLAZAKA/USLUGA	3.516

Ukupan broj dolazaka na uvodne intervjuje, individualni i grupni tretman je 1 .471, a broj dolazaka/usluga u svim organiziranim programima uključivo savjetovališta, edukacijsko terapijske radionice i ostale je 3.516.

Tablica 6. Broj usluga/dolazaka u Centar od 2011. do 2015.

Godina	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Broj dolazaka u Centar	1914	2.370	2.905	3.374	3.516

Broj pruženih usluga odnosno broj dolazaka u Cetar raste iz godine u godinu s tim da ga tim Centra usklađuje s financijskim mogućnostima za provedbu programa i organizaciju usluga.

Tablica 7. Dobna struktura novodošlih korisnica za 2015.

Dob	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	Uk.
Br. korisnica	1	5	3	17	18	24	34	17	18	22	8	2	0	1	170
%	0,6	3	1,8	10	10,5	14,1	20	10	10,5	13	4,7	1,2	0	0,6	100%
Broj/%	68 (40%)						20%	68 (40%)							

Struktura novodošlih korisnica prema kronološkoj dobi u trenutku javljanja u Centar ukazuje da u Centar najviše dolaze žene u dobi 50 do 54 godine starosti. Njih je 34 (20%). Prema našim iskustvima mlađe žene su češće radno aktivne, fizički pokretljivije i samostalnije te otvorenije i motiviranije za traženje i prihvaćanje savjeta stručnjaka. Stoga su te dobne skupine više zastupljene u Centru. Broj žena mlađih od 49 godina iznosi 68 (40%), a broj žena starijih od 55 godina iznosi 68 (40%).

Struktura prema vrsti karcinoma ukazuje da su najzastupljenije žene s rakom dojke što je očekivano s obzirom da je takvih žena najviše i da su žene s rakom dojke jako osvještene vezano uz traženje i primanje podrške.

Dobna struktura korisnica se razlikuje od epidemioloških podataka o incidenciji raka dojke u žena u Hrvatskoj prema kojoj od raka najčešće oboljevaju starije žene. Incidencija raka dojke za žene do 49 godina je prema zadnjim podacima 421 (16,5%).² Žena te dobne skupine je u Centru 40%.

Evaluacija programa

Tijekom godine korisnice imaju mogućnost kroz evaluacijski upitnik ocijeniti kvalitetu programa u Centru i korisnost programa za sebe kao i suradnju s osobljem i terapeutima. Ukupno gledajući sve ocjene su izuzetno visoke te se prema povratnoj informaciji korisnica može zaključiti da su zadovoljne ponuđenim programima, da je suradnja s terapeutima odlična, da im terapije pomažu u rješavanju teškoća i nošenju s bolesti.

Informiranje o Projektu Dijagnostika dojke za jedan dan

U KBC „Sestre milosrdnice“, Klinici za tumore, Ilica 197, Zagreb od 15. ožujka 2013. uspješno se provodi Projekt dijagnostika dojke za jedan dan. Za ovu ubrzanu proceduru mogu se javiti žene kojima dosad nije dijagnosticiran rak dojke, a koje imaju suspektan nalaz (palpatorni/UZV/mamografiju...) i trebaju daljnju dijagnostičku obradu. U jednom danu napraviti će se sve potrebne pretrage kako bi pacijentica saznala da je zdrava ili ako se

² Prema podacima HZJZ Registar za rak, Incidencija raka u Hrvatskoj 2013, Bilten br. 38.

postavi dijagnoza, mogla započeti dogovarati liječenje i odmah dobiti potrebnu psihološku pomoć u Centru za psihološku pomoć Udruge SVE za NJU.

Udruga je preuzela obvezu obavještavanja javnosti o postojanju Projekta te upućivanja koje žene se mogu javiti, odnosno uputiti u Dijagnostiku dojke za jedan dan. Takvih poziva je tijekom godine bilo iznimno puno, a u Projektu je više stotina žena doista obavilo potrebne preglede. Dijagnoza dojke za jedan dan smanjuje neizvjesnost, skraćuje vrijeme čekanja nalaza i naravno obavlja se na temelju uputnice u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja.

Zaključno

Tijekom 2015. godine provedene su sve planirane aktivnosti, a Centar je radio u kontinuitetu. U Udruzi su zaposleni voditeljica ureda Udruge, nutricionistica te koordinatorica korisnica i programa u Centru. Zahvaljujući brojnim vanjskim suradnicima različitih struka i specijalnosti bilo je moguće provesti raznolik program edukacija i radionica. Predavači su vrhunski stručnjaci od kojih uče ne samo korisnice nego i terapeuti, volonteri i tim Udruge. Postignuti rezultati ukazuju da su programu dobro izbalansirani i dovoljno raznovrsni kako bi pokrili različite potrebe korisnica za informiranjem i učenjem.

Zahvaljujemo svim vanjskim suradnicima koji su sudjelovali u provedbi programa u Centru na njihovom entuzijazmu i profesionalnosti, kao i supervizorici, psihologinji dr.sc. Ireni Bezić koja provodi grupne supervizije terapeuta jednom mjesečno od 2010.

Posebnu zahvalnost dugujemo Ingi Marić i Udruzi Yoga u svakodnevnom životu za besplatno organizirane programa za korisnice Centra te drugim stalnim i povremenim vanjskim suradnicima koji omogućavaju provedbu sveobuhvatnog programa edukacija.

Ljiljana Vukota, psih.
Glavna tajnica Udruge
Voditeljica Centra za psihološku pomoć SVE za NJU